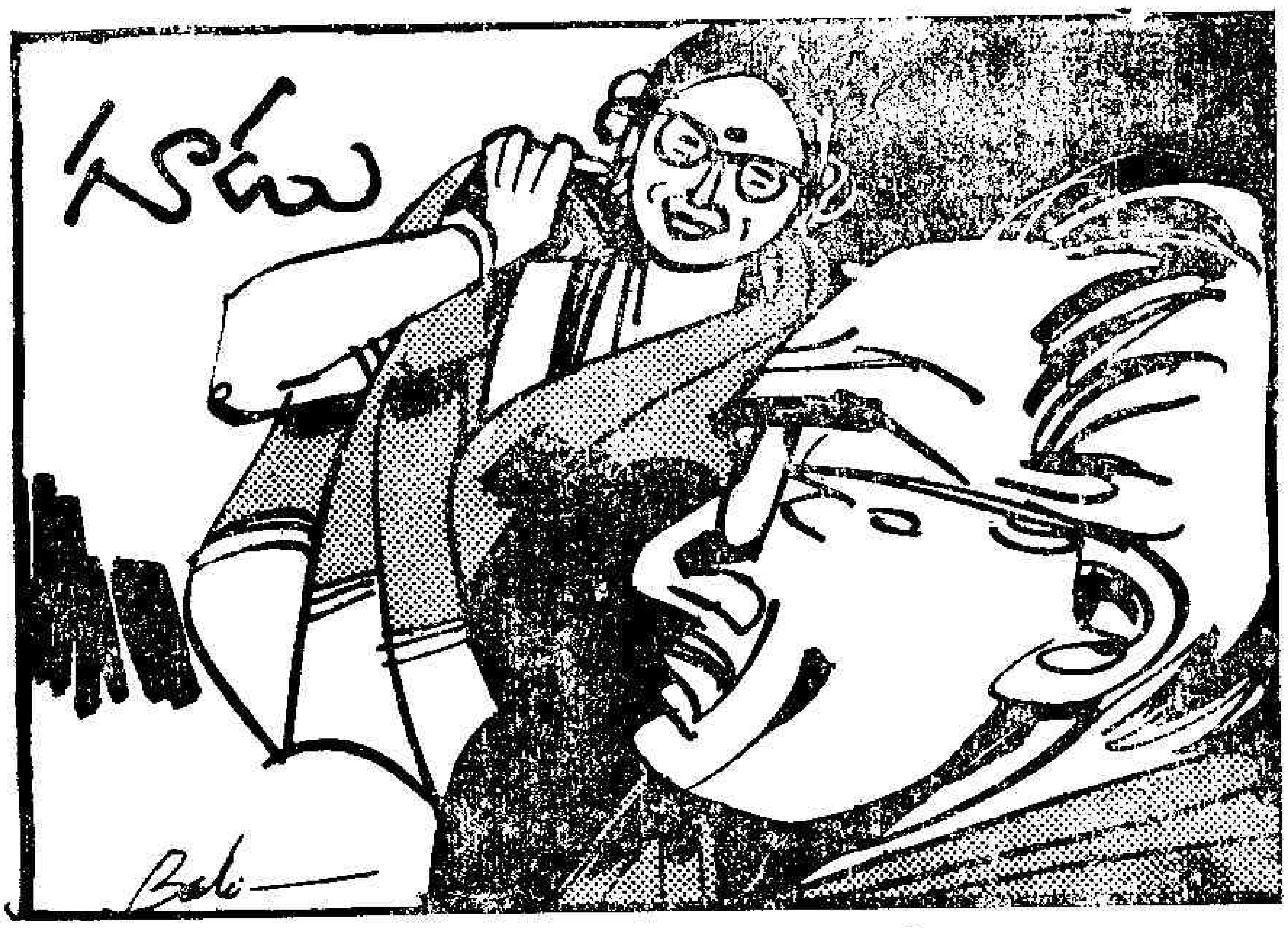

ఈ కథని వాలుకుర్చీలో సాగోరి నిరాయాసంగా, నిబ్బరంగా చదివేయగలం. అలా చదివిస్తుంది. 'సుందరం' వయసున్న కథకులు మిగల పండిన మాధవయ్యగారి గుండెల్లోకి ఎలా దూరగలిగారా అని ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. పాత్రల విశేష మానసిక విశ్లేషణం చేయగల కౌశలం, అచ్చమైన స్వచ్ఛమైన ధారలో సాగే పలుకుబడీ, ఇతివృత్త స్వీకార నిర్వహణల్లో సదవగాహనా నిజాయితీ గూడు కట్టుకొన్న కథ. చదివింతర్వాత గుండె గూడుల్లో నిలిచిపోతుంది. అద్దెయింటికోసం వెతుక్కోదు. మన ఆర్థిక వ్యవస్థ స్వరూపానికి చిహ్నంగా 'గూడై' నిలిచే కథ. ఇది మంచి కథలలో మంచికథ అని ఎవరైనా రాజీ పడాల్సిందే. అలా రాజీ పడకపోయినా నా మట్టుకు నాకు మంచి కథలలో మంచికథ "గూడు".

—గణపతిరాజు అచ్యుతరామరాజు.

సాయంకాలం ఆరయింది.

ఆరుబయట వాలుకుర్చీలో కూర్చుని ఆకాశంవంక చూస్తున్నారు మాధవయ్యగారు. పగటి వెలుగింకా పూర్తిగా తగ్గిపోలేదు. గూటికి పోయే వేళయ్యింది కాబోలు.... పక్షులు బారులు బారులుగా ఆకాశంమీద ఎగురుతూ పోతున్నాయి.

మనుగడకోసం ఓ "గూడు" నిర్మించుకునే తాపత్రయం చాల ప్రాణులలో కన్పిస్తుంది. ప్రాణికోటిలో మేధాశాలి అయిన మానవుడు యీనాడు తన మేధస్సు ఉపయోగించి ఆకాశాన్నంటే కట్టడాల్ని నిర్మిస్తున్నాడు. అయితే విజ్ఞానమూ, నాగరికత పెరిగిన యీ రోజులలో కూడ అద్దెయిళ్ళలో అగచాట్లు పడుతూన్నవారూ, చెట్టు నీడనే జీవితాల్ని గడి పేసుకునేవారూ ఎందరో వున్నారు. దీనిక్కారణం మనిషికీ మనిషికీ మధ్య నిరంతరం పెరిగిపోయే అడ్డుగోడలే. ఆ అడ్డుగోడలకు పునాది డబ్బు!

మాధవయ్యగారి ఆలోచనలు ఎక్కడెక్కడికో పోతున్నాయి. ఇన్నాళ్ళకు తన కలలు ఫలించాయి. తనకూ ఓ గూడు ఏర్పడింది. సంతృప్తిగా ఇంటివైపోమారు చూసుకున్నారు మాధవయ్యగారు. యీ యిల్లంతా తను దగ్గరుండి కట్టించాడు. ఇటుక, యిసుక, రాయి అన్నీ తనే కొన్నాడు. కూలీలలో కూలిగా పనిచేశాడు. డబ్బొక్కటే సుందరానిది గాని శ్రమంతా తనదే.

అందుకే అంత మమకారం, సంతృప్తి.

తన తాతలూ, తండ్రులూ అంతా అద్దె యిళ్ళలోనే జీవితాల్ని గడిపే శారు కానీ తనలా సంతృప్తి పడలేకపోయారు. తనకంటూ ఓ యిల్లు వుండాలనే కోర్కె యీ నాటిదా? చిన్ననాడే బలపడింది. ఆ కోర్కె తన మనసులో రాన్రానూ బలపడి మరింత తీవ్రమైంది. చివరికి యిన్నాళ్ళకు.... ఓ యింటిని నిర్మించగలిగాడు.

స్వంతిల్లు: ముందు జాగాలో పూలమొక్కలు, మధ్యలో కూర్చొని సాయంకాలాలు గీతాధ్యయనం. బాగానే వుంటుంది. కానీ....

మాధవయ్య గుండెలు ఒక్కమారు బాధతో బరువెక్కాయి. కాస్సేపటికి తెప్పరిల్లి, రూమ్మంలోంచి హాల్లోకి దృష్టి సారించారు. ప్రయాణ సన్నాహంతో ఇల్లు సందడిగావుంది. కొడుకు సుందరం బెడ్డింగు కుడుతున్నాడు పెట్టెసర్దుతోంది కోడలు— గతంతా సామానుతో చిందరవందరగా వుంది.

'ఏమిటీ చీకట్లోనే కూర్చుండిపోయారేం. వీధిలైటన్నా వేసుకోక పోయారూ' అంటూ వచ్చింది మాణిక్యం.

'ఎందుకూ వెన్నెల ఎట్లాగూ వస్తుందిగా' ఏదో గొణిగారు మాధవయ్యగారు.

ఆవిడమళ్ళీ వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

రెండు రోజుల్నించీ వంటిట్లోనే సతమతమైపోతోంది మాణిక్యం. సుందరానికిష్టమైన చక్కిలాలు, సున్నుండలూచేసి డబ్బాలకెత్తింది. ఊరగాయల్ని చిన్నచిన్న జాడీల్లో సర్దింది. కొడుకంటె ఆమెకు ఎనలేని ప్రేమ—ముగ్గురాడపిల్లల మధ్య కలిగిన ఒక్కగానొక్క మగ కుర్రాడు మరి! వాడి పుట్టుక, చదువు, ఉద్యోగం యింత వరకూ అన్నీ ఉన్న వూళ్ళోనే జరిగిపోయాయి. స్వంత తేలివితేటల్తోనే బేంకులో ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నాడు. ఇన్నేళ్ళ తర్వాత యిప్పుడు ప్రమోషన్ మీద దూరంగా వెళ్ళిపోతున్నాడు. 'అక్కడిభాష? మనుషులూ, వాతావరణం అన్నీ కొత్త—ఎలా నెగ్గుకొస్తాడో....!' అని దిగులు పడుతుందావిడ.

గోడగడియారం ఏడుగంటలు కొట్టింది.

మరో రెండు గంటల్లోనే ట్రైను. మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకో కొడుకుని చూడ్డం! మాధవయ్యగారి మనసును దిగులావరించింది.

'భోజనాలు పెట్టేస్తున్నాను, లేవరూ' మాణిక్యం వచ్చి పిల్చింది.

ఆకలి లేకపోయినా లేచి, కాళ్ళూచేతులూ కడుక్కున్నారాయన భోజనం చేస్తున్నంత సేపూ ఎన్నో జాగ్రత్తలు చెబుతూనే వున్నాడు సుందరం.

'డబ్బు విషయమై బాధపడొద్దు. మీకెప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు ఉత్తరం రాస్తే పంపిస్తా' అని హామీ యిచ్చేడు.

'అనవసరమైన బెంగలు పెట్టుకుని ఆరోగ్యం పాడుచేసుకోకు' అంటూ తల్లిని హెచ్చరించాడు.

భోజనమయ్యాక మళ్ళీ యథాస్థానంలో కొచ్చి కూర్చున్నారు మాధవయ్యగారు. గాలి చల్లగా వీస్తూంది. ఉండుండి సన్నజాజి తీగమీంచి కమ్మని పరిమళంకూడా నాసికా రంధ్రాల్ని తాకుతోంది. జాజితీగ నిండా గుత్తులు గుత్తులుగా పూలు. ఆ పూలు చూస్తూంటే పెద్దకూతురు సీతా మాలక్ష్మి గుర్తుకొస్తుంది.

పెళ్ళయి, ముగ్గురు పిల్లల తల్లి అయినా సరే తండ్రిమీద మమ కారం కొద్దీ ఏడాదికోమారు వస్తూనే వుంటుంది చూచిపోడానికి. రవికల గుడ్డ తప్ప ఏమిచ్చినా తీసుకోదు.

'పెంచి, చదువులు చెప్పించి, కట్నాలిచ్చి పెళ్ళిళ్ళుచేసి మా జీవి తాలకో దారి చూపించారు ఇంకా ఎందుకు నాన్నా యివన్నీ? ఈ స్థితిలో మేమే మీకివ్వాలి' అనేది.

ఆ మాటలకు కళ్ళంట నీళ్ళు తిరుగుతాయి. తల్లిదండ్రులపై పిల్లలకామాత్రం అభిమానముంటే యిక కావల్సిన దేముంటుంది?

ఇల్లు యింకా పూర్తవకముందే ఓ జాజి తీగను తెచ్చి బాల్కనీ లోకి ప్రాకేట్టు పాతి, చుట్టూ పుల్లలతో కంచెవేసింది.

'ఈ చెన్నంగీ, కేరళా కొబ్బరీ మంచివి నాన్నగారూ. మంచి దిగుబడి వుంటుంది.' అంటూ నాలుగు కొబ్బరి మొక్కల్ని తెచ్చి నాలుగు వైపులా నాటింది రెండో అమ్మాయి వనజ. వనజ కన్నీ తల్లిపోలికలే. క్లుప్తంగా పొదుపుగా సంసారాన్ని చేస్తుంది. 'ఈ పూల మొక్కలకేంగాని

నేల బాగుచేయించుకుని నాలుగు కూర విత్తనాలేసుకుంటే అవసరానికుంటాయి' అని ఓ సలహాకూడా యిచ్చింది.

ఎవరి సలహానూ తీసేయ్యలేదు తను. అయితే ఇల్లు పూలమొక్కలతోనూ, పళ్ళ చెట్లతోనూ కళకళలాడితే సరిపోదు. పిల్లా పాపలతో నవ్వుతూ, కేరింతలతో నిత్యం నందన వనంలా వుండాలి. అప్పుడే ఆనందం!

కానీ కోరుకుంటున్న కొద్దీ తన కటువంటి ఆనందం మిగలకుండానే పోతోంది.

బరువుగా నిట్టూర్చేరు మాధవయ్యగారు.

అప్పుడే యింటిముందు రెండు ఆటోలు ఆగేయి.

సామాన్లు ఒకటీ ఒకటీ ఆటోల్లో జేరవేస్తున్నారు.

'నాన్నా ఒక్కమారిలా వస్తారా' పిలిచేడు సుందరం.

వాచీ చూశారు మరో అరగంటలో ట్రైను స్టేషన్ వదిలేస్తుంది.

కొడుకు, కోడలూ తన కాళ్ళకి నమస్కరిస్తూంటే దుఃఖం ఆగలేదు మాధవయ్యగార్కి. ఎంత కఠినంగా గుండె నిబ్బరంగా వుందామనుకున్నా కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరుగుతూనే వున్నాయి. మాణిక్యమ్మగారి సంగతి సరేసరి!

'మరీ ఏమిటమ్మా మీరు? చిన్నపిల్లలమా ఏమన్నానా? విదేశాలకు పోయి కొన్నియేళ్ళ గడిపొస్తున్నారీ రోజుల్లో ఈ దేశంలోనే మరో రాష్ట్రంలో మరోవూరు. అంతేగా! పైగా సెలవులూ లీవ్‌ట్రావెల్ కన్సెషనులూ వుండనే వున్నాయి. వస్తూ వెళుతూనే వుంటాము' సుందరం మాటలకు కాస్త వూరడిల్లింది మాణిక్యమ్మ.

'ఉత్తరాలు రాస్తుండరా' ఆమె మాటలకు తలూపేడు సుందరం.

'వాడికి తీరిక కుదరకపోతే నువ్వైనా రాయవమ్మా నిర్మలా'

'అలాగే' అంది నిర్మల, గేటుదాటుతూ.

ఆటోలు కదిలి వెళ్ళిపోయాయి.

కాస్సేపు గేటుదగ్గిరే నిలబడి వెనుదిరిగి యథాస్థానానికొచ్చి కూర్చు న్నారు మాధవయ్యగారు.

మాణిక్యమ్మగారు మౌనంగా వంటింట్లోకి నడిచారు.

క్షణం క్రితంవరకూ సందడిగావున్న యిల్లు ఒక్కమారు నిశ్శబ్దమై పోయింది. గాలి స్థంభించిందేమో ఆకుల కదలిక కూడా ఎక్కడా లేదు. వెన్నెల మసగ మసగ్గా వుంది.

ఇంటివంకొకసారి చూశారు మాధవయ్యగారు. మసక వెన్నెట్లో పాలరాతి మేడలా మెరిసిపోతోంది.

అయితే తను కోరుకున్నదేమిటి? సాధించినదేమిటి? ఈ ఒంటరి తనమూ, ఈ నిశ్శబ్ద జీవితమేనా తను కోరుకున్నది? ఈగూడు కోసమేనా తను కలలు కన్నదీ? మాణిక్యంతో తన పెళ్ళి నిశ్చయమైనపుడు అత్త వారున్నారు, 'కట్నం పెద్దగా యిచ్చుకోలేక పోయినా మాకున్న దాంట్లోనే ఓ చిన్నస్థలం యిల్లు కట్టుకునేందుకు యివ్వగలం' అని.

అప్పుడు నిజంగానే సంతోషం కలిగింది. ఎంత తీసుకున్నా కట్నం డబ్బు ఎన్నాళ్ళుండిపోతుంది? అదే నిజమైతే తన చిరకాల వాంఛకు పునాదిరాయి పడ్డట్లే.

ఎన్ని వాగ్దానాలు చేసినా, ఎంత అభిమానమున్నా మధ్యతరగతి కుటుంబాలు మరి! పెళ్ళి ఖర్చులూ, అప్పులూ, వడ్డీలూ, తాకట్లూ.... మొత్తానికి ఉన్న స్థలాన్ని అమ్మేసుకున్నారు వాళ్ళు.

'మా వాళ్ళు మిమ్మల్ని నమ్మించి అన్యాయం చేశారు' అనేది మాణిక్యం.

'పోనీలే. అయాచితంగా ఒకరి ఆస్థి అనుభవించే రాత మనికి లేదు' అన్నాడేతప్ప నిరుత్సాహ పడలేదు.

ఆ తర్వాత కూడ తోటి వుద్యోగస్తులూ, స్నేహితులూ ఇళ్ళ

స్థలాలు కొనుక్కున్నప్పుడు కూడ మనసులో కోరిక వున్నా సాగలేక పోయాడు. కారణం అప్పటికే పెద్దపిల్ల పుట్టడం. ఇంటద్దెలతోసహా అన్ని ఖర్చులూ పెరగడం.

రెండోపిల్ల పుట్టాకకూడ మరోమారు అవకాశమొచ్చింది. చవగ్గా స్థలాన్ని కొని పంచుకుంటూ స్నేహితులు తనను కూడ బలవంతం చేశారు అయితే తనకు అప్పుడూ అదే సమస్య డబ్బు సమస్య! తనవంటి సామాన్య ఉద్యోగస్తుడికి నాలుగువేలంటే మాటలా? ఏ ప్రావిడెంట్ ఫండు తలోకొంత తీసి, కొంత అప్పుచేస్తేనో అనే ఆలోచన కూడ వచ్చింది. కానీ మాణిక్యమే అందుకు పడనియ్యలేదు.

"పోన్లెద్దురూ. రోజులు గడిచిపోతున్నాయిగా మనకా గీత లేదనుకుందాం. ఇన్ని అప్పులుచేసి స్థలంకొన్నా, యిప్పట్లో మనం యిల్లు కట్టలేం. ఈలోగా జీతంలో యీ అప్పుల కోతలూ, వడ్డీలూ మొదలైతే యీ పాటి తిండికే మొహం వాచిపోతాం"

మాణిక్యం మాటలు నిజమే అన్పించాయా క్షణాన బొత్తిగా జీతం మీద గడిచే జీవితాలు మరి! ఆ తర్వాత వరసగా కొడుకూ, కూతురూ పుట్టుకొచ్చారు.

తనలోని కోర్కె కోర్కెగానే వుండిపోయింది గాని అందని ద్రాక్షలా పుల్లన కాలేదు.

తన అభిప్రాయాన్ని తెల్సుకున్న మాణిక్యం మాత్రం అంటుండేది.

'పోనిద్దురూ, ఏమి యిళ్ళు.... ఏం లోకం. పిల్లలు పెద్దవాళ్ళవుతున్నారా. వాళ్ళ చదువులూ, తిళ్ళూ, బట్టలూ, పెళ్ళిళ్ళూ. ఇవి చూడాలా? అప్పట్లోనే స్థలం జతకూరిస్తంటే ఇప్పుడు ఇల్లుకట్టే తాపత్రయంలో వుందుం. ఆ ఇటుకలమీద, సిమ్మెంటు, యిసకమీద పెచ్చించేది పిల్లల కోసం ఖర్చుచేస్తే వాళ్ళ జీవితాలైనా బాగుపడతాయి. ఎక్కడుంటే వెళ్ళి

పోవు రోజులూ? అన్యాయంగా పైసా కూడా ఆర్జించలేని మనలాంటివాళ్ళకి ఇళ్ళెలా సమకూరుతాయండీ?'

మాణిక్యం మాటలో ఎంత ముందు చూపున్నదీ యిప్పుడు అర్థమౌతోంది.

'జీవితాన్నెంత తేలిగ్గా తీసుకుంటే బ్రతుకంత హాయిగా గడుస్తుందోయ్' అనేవాడో స్నేహితుడు.

కానీ యే ఆశయాలూ, ఆశలూ లేని జీవితం నిరర్ధకమన్పించేది తనకు.

ఆశలమాటెలావున్నా తనకున్న ఆశయాల మూలంగానే పిల్లల్ని పెంచి, చదువులు చెప్పించి వాళ్ళకి మంచి జీవితాన్ని యివ్వగలిగేడు.

ఆ సంతృప్తి చాలు!

సుందరం వుద్యోగంలో చేరిన మూడేళ్ళ తర్వాత ఓరోజు తనతో ఓ విషయాన్ని కదలేశాడు. మళ్ళీ ఆశను రేపాడు.

తోటి వుద్యోగులంతా కోపరేటివ్‌గా స్థలం కొనుక్కుంటున్నారట. 'మనంకూడ ఓ చిన్న స్థలం తీసుకుంటే బావుంటుందేమోనని నా అభిప్రాయం నాన్నా' అన్నాడు. అప్పటికి సుందరానికి ఇల్లు కట్టుకునేందుకు ప్రభుత్వం వారిచ్చే లోనుకు ఎలిజిబిలిటీ రాలేదు. తనూ రిటైరై ఏడాదైంది. ప్రావిడెంట్ ఫండూ, గ్రాట్యూటీ అన్నీ కలిపి బేంకులోనే వేసివుంచాడు. ఉన్నది ఒక్క ఆడపిల్ల. దాని పెళ్ళి చేసేస్తే తనబాధ్యత కొంత తీరిపోతుంది. తన జీవితం గడవటానికి పెన్షన్ డబ్బులు చాలు.

ఆ సమయంలో సుందరం స్థలం విషయం ప్రస్తావించడం కాస్త ఆలోచింప చేసింది.

కొనవూపిరితో నున్నకోర్కె మళ్ళీ నిలదొక్కుకుంది. బాగా ఆలోచించాక, 'ఫర్వాలేదు తనిప్పుడు కొనగలడు.' అనే ధైర్యం వచ్చింది.

ఏ కళనుందో మాణిక్యంకూడ అందుకు అడ్డు చెప్పలేదు.

స్థలంకొన్న రెండేళ్ళకు లోను శాంక్షనైంది. ఇల్లు రెండు పోర్షన్లుగా కట్టి ఒకటి అద్దెకిచ్చి ఒకదాంట్లో తాముంటే బావుంటుందన్నాడు సుందరం. కాని తనే అందుకు ఒప్పుకోలేదు. ఇన్నాళ్ళూ యీ అద్దెలూ బాధలూ ఎలాగూ తప్పలేదు. కట్టుకునే స్వంతిలైనా పెద్ద పెద్ద గదులతో తామొక్కరే వుండేట్టుగా వుండాలని పట్టుపట్టాడు. సుందరంకూడ ఏం మాట్లాడలేదు.

రెండు పడగ్గదులూ, వంటగదీ, అతిథుల కోసం ఓ గదీ, ముందు హాలూ తను అనుకున్న విధంగానే యింటిప్లాను గీయించాడు.

ఇల్లు సగం అయ్యేసరికి ఆఖరమ్మాయి అరుణకి సంబంధం కుదిరింది. రెండుమూడు నెలల్లోనే పెళ్ళి జరిగిపోవాలని పట్టుబట్టేరు అబ్బాయి తరుపువాళ్ళు

మాధవయ్యగారీ మారు చాల నిరుత్సాహ పడిపోయారు. స్వంతింట్లో కూతురి పెళ్ళి జరిపించాలని మనసులో కోరిక. కాని తప్పని పరిస్థితి. సంతమ్లోనే పెళ్ళిచేసి అత్తవారింటికి పంపేరు.

మూడునెలల్లో పూర్తికావలసిన యిల్లు సిమ్మెంటు కొరత కారణంగా మరో నాల్గునెలలు నిల్చిపోయింది. బ్లాక్‌మార్కెట్లో సిమ్మెంటు రెట్టింపు ధరకు కొనటానికాయన మనస్సంగీకరించలేదు.

ఈలోగా దండల పెళ్ళిచేసుకొని కోడలితో సహా కాళ్ళమీద పడ్డాడు సుందరం. ఈమాటు తనతోపాటు మాణిక్యంకూడ చాల బాధ పడింది.

'కట్నం అట్టే యిచ్చుకోలేరు. పైగా శాఖకూడ వేరు.... మీ రొప్పుకుంటారో లేదోనని....' సంజాయిషీ యిచ్చేడు సుందరం.

కోడలు బుద్ధిమంతురాలు.... సంప్రదాయ కుటుంబంలోంచి వచ్చింది. ఆపైన చక్కనిదీ.

ఈ కారణాలవల్లే కాబోలు ఎవరూ ఏం మాట్లాడలేకపోయారు

మళ్ళీ సిమ్మెంటు స్వేచ్ఛా బజార్లో దొరికే సమయానికి ధర పెరిగిపోయింది. నల్లబజారు ధరతో సమానమైంది. అంచేత అనుకున్న దానికంటే మరో పదివేలు ఎక్కువే అయింది యిల్లు పూర్తయ్యేసరికి.

గృహప్రవేశానికి కూతుళ్ళూ, అల్లుళ్ళూ మనవలూ అంతా వచ్చారు.

పట్టరానంత సంతోషం కలిగిందానాడు మాధవయ్యగారికి.
అయితే ఆ ఆనందం కూడా ఎంతోకాలం నిలవలేదు.
మరో యిరవై రోజులకే సుందరానికి ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యింది.

'ఎవ్వరూ లేకపోతే యింత యింటికీ పెనుభద్రమే అయిపోతం।' అని తన దిగులును వ్యక్తం చేసింది మాణిక్యమ్మ.

నిజమే. పిల్లలంతా తమదగ్గరలేనపుడు చాలీ చాలని అద్దె గదుల్లోనే కాలం గడిపేశారు. తీరా తమదంటూ ఓ యిల్లు కట్టుకున్నాక ఎవరూ తమ దగ్గర లేకుండా పోతున్నారు.

'అందుకే సగం అద్దెకిచ్చేట్టుగా కట్టుకుందామన్నాను. ఇప్పటికైనా మించి పోయిందేముంది. ఈ యిల్లు మీ యిద్దరికీ పెద్దదనిపిస్తే ఓ రెండు గదులున్న మంచి పోర్షన్ దగ్గరలోనే అద్దెకుతీసుకుని మనిల్లు అద్దెకిస్తే నాలుగువందలైనా మిగుల్తాయి. ఓ విధంగా కొంత అప్పు అయినా తీరుతుంది అన్నాడు సుందరం.

వెంటనే యేం మాట్లాడలేకపోయారు మాధవయ్యగారు.

స్వంతిల్లు కట్టుకున్నాక కూడ దాన్ని అద్దెకిచ్చి మరో ఇంట్లో అద్దెకుండడం ఎందుకో తను ఇష్టపడలేకపోయాడు. తన మౌనాన్ని గ్రహించి కాబోలు సుందరంకూడ మళ్ళీ ఆ ప్రసక్తి తేలేదు.

తన బాధను గ్రహించిన మాణిక్యం కూడ ఏం మాట్లాడలేక

పోయింది. ఎన్నో కలలుగని కట్టుకున్న యింట్లో తామిద్దరూ వంటరిగా మిగిలిపోయారు.

నిట్టూర్చేరు మాధవయ్యగారు.

"ఇంకా వాకిట్లోనే కూర్చుండిపోయారా? మంచు బాగా పడుతున్నట్లుంది. లోపలికి రారాదూ" లోపల్నించి మాణిక్యమ్మగారి కేకకు ఆలోచనను అక్కడితో ఆపి లేచేరు.

ఆ రాత్రి చాలా సేపటివరకూ మాధవయ్యగార్కి నిద్రపట్టలేదు తలనిండా ఆలోచనలే.

"నాది నాది అనుకున్నది నీది కాదురా" అన్నారెవరో కవి. నిజమే నావాళ్ళనుకున్న పిల్లలంతా ఎవరి సంసారాలు వాళ్ళు చేసుకుంటూ ఎక్కడెక్కడో వున్నారు. మరి యింతలా మమకారాన్ని పెంచుకున్న యీ యిల్లు కూడా తనదెలా అవుతుంది? ఒక జీవితమంతా కూడబెట్టిన దాంట్లో స్థలం కొనగలిగేడు తను ఇంటికోసం తీసుకున్న అప్పంతా కొడుకు తీర్చాల్సిందే.

మరో రెండురోజులపాటు అవే ఆలోచనలు!

మూడోనాడు ఓ నిశ్చయానికొచ్చి భార్యను కేకేశారు.

"పక్కవీధిలో రెండుగదుల పోర్షనొకటి ఖాళీ అయిందట మాణిక్యం. ఓసారి వెళ్ళి చూసొస్తే...."

మాణిక్యమ్మగారు ఆశ్చర్యంగా చూశారాయనవంక.

"సుందరం మాటలు మనసులో పెట్టుకోకండి" అని ఏదో అనబోయింది.

"లేదు మాణిక్యం అప్పుకూడ తీరాలిగా"

మాధవయ్యగారి గొంతు బొంగురు బోయింది.

ఆ ముఖంలో రాజీ కన్పించిందామెకు.

(ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక 11-3-1983)